

แผนการจัดการศึกษาโดยครอบครัวของนายโมกษ์ พานทอง

ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

1.ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัว

บิดา ชื่อ นายกำราบ พานทอง

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี (รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต) พ.ศ.2525

ประสบการณ์ในการทำงาน

2555 ผู้ประสานงานอาเซียนอาศรม(กลุ่มเครือข่ายเพื่อนพี่น้อง
เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการฟื้นฟูชีวิต)

2547-ปัจจุบัน เกษตรกร (สวนเกษตรผสมผสาน)

2549-ปัจจุบัน ผู้จัดการบ้านเรียนสีเขียว(ครอบครัวพานทอง)

2542-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการสถาบันศาสนติธรรม(ภายใต้โครงการจัดตั้งมูลนิธิ
ศาสนติธรรม)

2542-ปัจจุบัน ผู้ประสานงานวิทยุโทรทัศน์เพื่อสุขภาพ

2539-2542 ผู้ประสานงานโครงการการจัดการทรัพยากรกลุ่มน้ำภาคใต้

/2536-2542 ผู้ประสานงานเครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกภาคใต้

2529-2535 ผู้ประสานงานโครงการพัฒนาชุมชนสวนยางขนาดเล็ก

2528-2529 ผู้ประสานงานโครงการพัฒนาชุมชนสวนยางบ้านท่าหิน(สตูล)

2527 เจ้าหน้าที่สนามโครงการพัฒนาภาคใต้

2525-2526   เจ้าหน้าที่สนามโครงการพัฒนาชุมชนประมงปากบางนา
ทับ(สงขลา)

ปัจจุบันอายุ 52 ปี อาชีพ เกษตรกรและนักวิชาการอิสระ

ที่อยู่ 156/8 หมู่ที่ 3 ถนนเพชรเกษม ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด
สงขลา 90110

โทร.086-6961225

email: kumrab@gmail.com

2.เหตุผลและความจำเป็นในการจัดการศึกษาโดยครอบครัว

สืบเนื่องจากความต้องการที่จะมุ่งให้การศึกษาไปสู่การเสริมสร้างความเป็น
มนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้นตามเป้าหมายที่แท้จริงของการจัดการศึกษา กอปรกับเป็นมติ
ร่วมกันของครอบครัวโดยเฉพาะผู้เรียนที่สนใจการเรียนรู้ในระบบการจัดการศึกษา
โดยครอบครัว จึงได้ยื่นคำร้องขออนุญาตการจัดการศึกษาโดยครอบครัว และได้รับ
อนุญาตให้จัดการศึกษาโดยครอบครัวแล้วตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2549 โดย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 สงขลา นับตั้งแต่นั้นมา ทางครอบครัวได้
จัดการศึกษาโดยบ้านเรียนให้แก่ ด.ช.โมกข์ พานทอง มาตลอด จนสามารถผ่าน
การประเมินผลการเรียนช่วงชั้นที่ 3 เป็นที่เรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม
พ.ศ.2555

อนึ่ง เนื่องจากระยะเวลาในการจัดการศึกษาโดยบ้านเรียนช่วงแรก ต้องใช้
เวลาในการปรับตัวทั้งผู้เรียน ผู้สอน การปรับแผนการจัดการศึกษาและการปรับ
กระบวนการติดตามประเมินผลการเรียนอยู่เป็นระยะ กอปรกับขาดการประสาน
งานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำให้การขอประเมินผลจบการศึกษาล่าช้ากว่า

ปรกติประมาณ 3 ปี ดังนั้นเพื่อให้มีความต่อเนื่องกับช่วงชั้นที่ 3 ขณะเดียวกัน
ทราบว่าขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มีการประกาศใช้หลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับกลุ่มเป้าหมาย
เฉพาะ แล้วตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555 ทางผู้เรียนและครอบครัวจึง
ตกลงร่วมกันขอจัดการศึกษาในระบบบ้านเรียนต่อในช่วงชั้นที่ 4 ต่อไป

3.ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

3.1.ข้อมูลผู้เรียน

ชื่อ นายโมกข์ พานทอง

เกิดวันที่ 5 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 อายุ 18 ปี

ประวัติการศึกษา

ช่วงชั้นที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 1-6 จบการศึกษาจากโรงเรียนศรีนครมุนี
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ช่วงชั้นที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จบการศึกษาจากระบบการจัดการศึกษา
โดยครอบครัว จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาเขต 2 สงขลา

3.2.พัฒนาการของผู้เรียน

พัฒนาการตามวัย และตามความต้องการพิเศษ

4.ระดับที่จัดการศึกษา

ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาที่ 4-6)

5. จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

5.1. จุดมุ่งหมาย

5.1.1. เพื่อให้ลูกค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง พัฒนาบุคลิกส่วนตน สามารถดำเนินชีวิตให้มีความสุข มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชนและสังคม สามารถเสริมสร้างสุขภาพส่วนตนและชุมชน รวมทั้งมีความภูมิใจในตนเอง ในถิ่นฐานบ้านเกิด ในความเป็นวิถีธรรมวิถีไทและวิถีพอเพียง

5.1.2. เพื่อให้ลูกมีความรู้ความสามารถและทักษะในวิชาการ ตามความถนัด และวิชาพื้นฐาน ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 สามารถประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ ได้

5.1.3. เพื่อสร้างบรรยากาศ ให้เกิดกระบวนการศึกษาเรียนรู้ ด้วยความรัก ความรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของลูกอย่างมีความสุขไปพร้อมกับการบูรณาการให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมโดยหน่วยครอบครัว เครือข่ายและหน่วยสนับสนุน

5.1.4. เพื่อพัฒนาศักยภาพของลูกให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งในด้าน พฤติกรรม จิตใจและสติปัญญา ในการทำหน้าที่ถูกต้องตามควรแก่วัย

5.2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.2.1. เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบในตนเอง

5.2.2. เป็นผู้มีอุปนิสัยและสุนิสัยที่ดี พร้อมช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม

5.2.3. เป็นผู้ที่สามารถค้นพบตนเอง ได้พัฒนาศักยภาพไปตามความสนใจและความถนัดของตนเอง

5.2.4. เป็นผู้กล้าคิดอย่างสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดเป็น ทำเป็น กล้าแสดงออก

5.2.5. เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อชีวิตและการเรียนรู้

5.2.6. เป็นผู้รู้คุณค่าการใช้แรงงาน คุณค่าของเวลา คุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

5.2.7. เป็นผู้ที่มีทักษะด้านกีฬา ดนตรีและนันทนาการอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์

6.รูปแบบการจัดการศึกษา

จัดการศึกษาแบบครอบครัวเดียว ผสมผสานกับกลุ่มบ้านเรียน หน่วยงานอื่น รวมทั้งศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

7.การจัดสาระการเรียนรู้

ในการออกแบบสาระการเรียนรู้ครั้งนี้ ได้ออกแบบเป็นกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ อันเป็นการหลอมรวมตามมาตรา 23 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งระบุว่า

มาตรา 23

การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความ

เป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา

(5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ซึ่งได้หลอมรวมบูรณาการเป็นกลุ่มประสบการณ์ ดังนี้

- (1) กลุ่มประสบการณ์ความรู้ในตนเองชุมชนและสังคม
- (2) กลุ่มประสบการณ์ความรู้ในศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (3) กลุ่มประสบการณ์ความรู้ในภาษาไทย(ไทยกลางและท้องถิ่นก็ได้)
- (4) กลุ่มประสบการณ์ความรู้ในภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ
- (5) กลุ่มประสบการณ์ความรู้ในคณิตศาสตร์
- (6) กลุ่มประสบการณ์ความรู้ในวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสาร
- (7) กลุ่มประสบการณ์ความรู้ในสัมมาชีพเพื่อความพอเพียงและการพึ่งตนเอง

คุณภาพผู้เรียนที่มุ่งหวังในแต่ละประสบการณ์

	เป้าหมายคุณภาพผู้เรียนที่มุ่งหวัง	
--	-----------------------------------	--

กลุ่ม ประสบการณ์	ช่วงชั้นที่ 4	หมายเหตุ
1.ความรู้ใน ตนเอง ชุมชน และสังคม	<p>รักและภาคภูมิใจในตนเอง สามารถค้นพบจุดเด่น จุด ด้อยของตนเอง ยอมรับในความแตกต่างทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่น</p> <p>-แสดงออกถึงความรัก ความเอื้ออาทร ความเข้าใจใน อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรมที่ มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การดำเนินชีวิต และวิถีชีวิตที่ มีสุขภาพดี</p> <p>-ออกกำลังกาย เล่นกีฬา เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ อย่างถูก ต้อง สม่ำเสมอ ชื่นชม สนุกสนาน</p> <p>-มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของชุมชนท้องถิ่น ประเทศและโลกอย่างกว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อ พัฒนาแนวคิดและวิถีทางของการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข</p> <p>-แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทาง เศรษฐกิจของรัฐ ผลดีผลเสียของความร่วมมือและ การแข่งขันกันในทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ</p> <p>-สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เข้าร่วม กิจกรรมชุมนุม/ชมรมที่ตนเองสนใจอย่างต่อเนื่อง มี เครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีผลงาน/โครงการ</p>	

	เผยแพร่อุทิศสาธารณชน	
2.ความรู้ใน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	<p>-วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง การฝึกฝนการพึ่งตนเอง การพัฒนาตนเองสู่อิสรภาพในพุทธศาสนาหรือแนวคิดของศาสนาที่นับถือ</p> <p>-ร่วมเสวนาและเสนอแนะแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถืออันส่งผลถึงการพัฒนาศาสนา พัฒนาชาติและโลก</p> <p>-เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน</p> <p>-เข้าใจ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะสาขาต่าง ๆ กับประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล</p> <p>-เข้าใจและเห็นคุณค่าของผู้รู้ท้องถิ่น ครูภูมิปัญญา ปราชญ์ชาวบ้าน รวมทั้งมรดกชุมชนที่เป็นฐานชีวิตที่ควรอนุรักษ์และสืบสานต่อไป</p>	
3.ความรู้ในภาษา ไทย(ไทยกลาง และท้องถิ่นปักษ์ ใต้)	ฟัง ดู พูด อ่าน และเขียนอย่างมีมารยาท และพูดเขียนโน้มน้าว เชิญชวน และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง ดู และอ่านให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	-

	<p>-ตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น อย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือ และการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิต จากเรื่องที่ฟัง ดู อ่าน</p>	
4.ความรู้ในภาษาต่างประเทศ	<p>-บอกใจความสำคัญ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และสรุปความจากบทสนทนาที่ฟังผ่านสื่อต่าง ๆ</p> <p>-สนทนา เล่าเรื่อง อธิบาย แสดงความเห็น อภิปรายโต้แย้ง สิ่งที่อยู่ในความสนใจโดยใช้ประโยคที่มีความซับซ้อนได้อย่างต่อเนื่องและให้เหตุผลประกอบอย่างสร้างสรรค์</p> <p>-วิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากสื่อภาษาอังกฤษอย่างหลากหลายทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>-เขียนสรุปความ บทวิจารณ์จากบทอ่านที่ตัดตอนจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p> <p>-ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตนต่อสังคมโลก หรือเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ</p>	
5.ความรู้ในคณิตศาสตร์	<p>- รู้ เข้าใจเรื่องพีชคณิต ฟังก์ชัน สมการ ใช้วิธีการทางสถิติและความรู้เกี่ยวกับความน่าจะเป็นในการคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผล ประกอบการตัดสินใจ</p>	

	<p>-เข้าใจ สามารถใช้การให้เหตุผลแบบอุปนัยและนิรนัยได้</p> <p>-ใช้ความรู้ ทักษะ กระบวนการทางคณิตศาสตร์แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร สื่อความหมาย นำเสนอได้อย่างถูกต้อง เชื่อมโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ</p> <p>-มีทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p>	
6.ความรู้ใน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การสื่อสาร	<p>-เข้าใจเรื่องพลังงาน แรงและการเคลื่อนที่ ดาราศาสตร์และอวกาศ</p> <p>-อธิบายความรู้และใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการดำรงชีวิต การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และทำโครงการหรือสร้างชิ้นงานตามความสนใจ เผยแพร่ต่อสาธารณะ</p> <p>-มีความสามารถในการนำแนวความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ วิธีการ กระบวนการทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน พร้อมทั้งเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ชีวิต</p> <p>-มีความสามารถและทักษะในการสื่อสารในหลายรูปแบบทั้งใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบธรรมดา</p>	
7.ความรู้ใน	-มีประสบการณ์ที่ถูกต้องต่ออาชีพที่สนใจ และ	

สัมผัสเพื่อ ความพอเพียง และการพึ่ง ตนเอง	สามารถประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่ สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด ความสนใจของ ตนเอง ในการก้าวสู่วิถีพอเพียงและการพึ่งตนเองใน ช่วงต่อ ๆ ไปได้	
---	--	--

8.การจัดกระบวนการเรียนรู้

มีการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นรายช่วงชั้น โดยปรับกลุ่มประสบการณ์ ยึดหยุ่นตามวิถีชีวิตที่เป็นจริง เหมาะสมกับสภาพและบริบทในแต่ละช่วงเวลา มีการเรียนรู้ในทุกเวลาและทุกสถานที่ โดยมีการบูรณาการสาระวิชาต่างๆ รวมทั้ง สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เข้าด้วยกัน ตามแนวคิดและปรัชญาการศึกษาที่ครอบคลุมที่เสนอไว้ โดยมีทั้งการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ มีการประยุกต์มาใช้ในสถานการณ์ต่างๆ รวมทั้งการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติจริง ให้คิดได้ คิดเป็น ทำเป็น และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถเชื่อมโยงได้ตามมาตรา 24 .ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์นำความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่

ซึ่งครอบคลุมบ้านเรียนสีเขียว ได้วางแนวทางไว้ดังนี้

1. ไม่กำหนดแบบแผนตายตัว เรียนตามความสนใจและตามสภาพที่เป็นจริงของชีวิต หากจะมีแบบแผนบ้าง จะเป็นเพียงกรอบหรือแนวทางให้ลูกได้เลือกเรียนรู้ในแต่ละวัน

2. เรียนรู้ผ่านกิจวัตรประจำวัน ทั้งที่เป็นหน้าที่ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม

3. เรียนรู้ผ่านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ศึกษา สังเกต วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเชื่อมโยงและปรับใช้ จากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ปรัชญา ชักถาม ทดลอง ปฏิบัติ ติดตามและประเมินผล

4. เรียนรู้ผ่านการท่องเที่ยวและการละเล่น กีฬาหรือนันทนาการต่าง ๆ ทั้งคนเดียวหรือกับเพื่อน ๆ เป็นกลุ่ม รวมทั้งการทำงานอดิเรกต่าง ๆ

5. เรียนรู้ผ่านโครงการทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ทั้งที่เป็นของครอบครัว และโครงการในเรื่องที่สนใจเป็นพิเศษ โครงการพิเศษนี้จะเป็นโครงการที่ใช้ระยะเวลาการศึกษาเรียนรู้ต่อเนื่อง ยาวนานประมาณ 6 เดือน ถึง 1 ปี มีการบูรณา

การกลุ่มสาระและประสบการณ์ต่างๆเข้าด้วยกัน และถือว่าโครงการพิเศษนี้เป็น
สาระวิชาที่เน้นหนักและให้น้ำหนักการเรียนรู้มากในแนวการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
แบบมีส่วนร่วมของเยาวชน

6.เรียนรู้ร่วมกับศูนย์เรียนรู้ เวทีการเสวนาพูดคุย การประชุมเสวนา รวม
ทั้งกระบวนการถอดบทเรียนในประเด็นต่างๆ ที่สนใจและเกี่ยวข้อง

7.เรียนรู้ผ่านการนำเสนอบนสื่อออนไลน์(สื่ออิเล็กทรอนิกส์)หรือเครือข่าย
สื่อสารทางสังคมเช่นเว็บไซต์ (website)หรือเฟสบุ๊ค(facebook) ที่มีเครือข่ายอยู่
เป็นต้น

9.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ด้วยการสังเกตอย่างใกล้ชิดของพ่อแม่ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการแก้ปัญหา
การเข้ากับคนอื่น การกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ความ
สนใจใคร่รู้ สมาธิ ความเพียร การต่อยอดความรู้สู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน
เป็นต้น

2. ใช้แบบบันทึกพัฒนาการ ทั้งก่อนหน้าการปฏิบัติงาน ระหว่างการ
ปฏิบัติงาน และหลังการปฏิบัติงาน

3.ใช้บันทึกช่วยจำ บันทึกการเรียนรู้ของลูก เก็บผลงาน สมุดภาพ ใบงาน
ชิ้นงาน แฟ้มสะสมงาน เป็นหลักฐานร่องรอยการเรียนรู้

4.บันทึกภาพถ่าย วิดีโอ และการผลิตคลิปนำเสนอบนสื่อออนไลน์
เช่น youtube เพื่อให้เห็นพัฒนาการการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

5.พิจารณาจากผลการดำเนินงานโครงการ ที่ถูกต้องคิดประเด็นและสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง นำเสนอที่ประเมินผลภายในของครอบครัวเป็นระยะ

7.ใช้แบบทดสอบความรู้ในบางสาระและกลุ่มประสบการณ์เฉพาะที่จำเป็นเป็นช่วงๆ หรือตามเงื่อนไขการบูรณาการกับสถาบันหรือศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ

๗.ประเมินสอบถามจากเพื่อน ญาติพี่น้อง และคนรอบข้าง รวมทั้งการให้ลูกประเมินตนเองประกอบด้วย

8.ทดสอบด้วยการสัมภาษณ์ปากเปล่า(Oral Test) การเสวนา(Dialogue) การถอดบทเรียน ทั้งเป็นการส่วนตัวและกลุ่มจากครอบครัว จากผู้ที่เกี่ยวข้องในรูปคณะประเมินผล(ประกอบด้วยบ้านเรียน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้แทนเขตพื้นที่) โดยร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นระยะอย่างน้อย 1 ครั้ง

10.อื่น ๆ

การเรียนรู้เสริมสร้างประสบการณ์และวิชาทหารตามสิทธิ

ขอสมัครเข้าเรียนวิชาทหารหรือเรียนรักษาดินแดน (รด.) ตามสิทธิที่มีเช่นเดียวกับนักเรียนในระบบโรงเรียนช่วงชั้นที่ 4 รวมทั้งสิทธิในการพึงได้รับการสนับสนุน ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทั้งผู้เรียนและผู้จัดการเรียนรู้ เช่นการสอบชิงทุนการศึกษา การศึกษาดูงาน การประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นต้น